

Sẵn sàng khởi công khu tái định cư thuộc dự án đường sắt Lào Cai-Hà Nội-Hải Phòng vào ngày 19/8

12:33 22/07/2025

Tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng là trục giao thông chiến lược, kết nối vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ với thị trường quốc tế. Nếu mặt bằng chậm, toàn tuyến sẽ chậm theo. Do đó, địa phương cần tiếp tục tháo gỡ vướng mắc liên quan đất đai, thủ tục chuyển đổi mục đích sử dụng đất; đồng thời phối hợp chặt chẽ với Ban Quản lý dự án để bảo đảm tiến độ.

Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh vừa có cuộc kiểm tra thực địa dự án đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng tại các tỉnh Lào Cai, Phú Thọ, Bắc Ninh và Hà Nội. Nội dung làm việc tập trung vào công tác giải phóng mặt bằng (GPMB) và chuẩn bị khu tái định cư, nhằm phục vụ mục tiêu khởi công dự án vào ngày 19/8 và 19/12.

Tại tỉnh Phú Thọ, Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh đề nghị nghiên cứu bố trí tái định cư tại chỗ, tạo điều kiện cho người dân ổn định cuộc sống và phát triển kinh tế - Ảnh: Tạ Hải

Địa phương cam kết bàn giao mặt bằng sạch

Tại Lào Cai, đoàn công tác khảo sát nhiều điểm trọng yếu, trong đó có khu vực dự kiến xây dựng ga Lào Cai mới tại phường Lào Cai, cùng nhiều vị trí cần di dời nhà xưởng, trụ sở doanh nghiệp và đất ở của người dân.

Được biết, đoạn đường sắt qua Lào Cai dài 143,2km, cần thu hồi hơn 1.550ha đất, ảnh hưởng tới 2.581 hộ dân và xây dựng 45 khu tái định cư. Tổng kinh phí GPMB ước tính gần 8.200 tỷ đồng.

Chủ tịch UBND tỉnh Lào Cai Trần Huy Tuấn cam kết bàn giao 100% mặt bằng sạch cho dự án trong tháng Tám, sẵn sàng khởi công cuối năm. Tỉnh cũng đề xuất chủ đầu tư sớm chốt hướng tuyến và dự trù phát sinh thêm khoảng 20% số hộ cần tái định cư.

Tại Phú Thọ, tuyến đường sắt đi qua địa bàn dài 99,1km, qua 5 phường, 15 xã; cần thu hồi hơn 630ha đất, di dời khoảng 1.813 hộ dân, xây dựng 38 khu tái định cư và 5 khu nghĩa trang, với tổng kinh phí GPMB khoảng 12.363 tỷ đồng.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phú Thọ Phan Trọng Tấn cho biết: Tỉnh đã thành lập Ban Chỉ đạo GPMB, phân công 2 Ban Quản lý dự án phụ trách từng khu vực. Đến nay, tỉnh đã xác định vị trí các khu tái định cư, khu nghĩa trang, thống kê công trình hạ tầng bị ảnh hưởng và lập phương án bồi thường tổng thể.

Phú Thọ kiến nghị Bộ Xây dựng sớm bàn giao hồ sơ thiết kế và mốc giới thực địa, đặc biệt là đoạn điều chỉnh hướng tuyến dài 48,5km. Đồng thời, tỉnh đề xuất Chính phủ bố trí 800 tỷ đồng vốn GPMB trong năm 2025 và nghiên cứu phương án cầu cạn để giảm diện tích GPMB, hạn chế ảnh hưởng tới quy hoạch đô thị.

Tại Hà Nội, đoạn tuyến đi qua có chiều dài khoảng 37,5km, qua 6 xã/phường với diện tích cần thu hồi khoảng 245ha. Tổng số hộ cần tái định cư là 1.456 hộ, xây dựng 4 khu tái định cư. Tổng kinh phí GPMB dự kiến khoảng 2.275 tỷ đồng.

Tại xã Thuận An (trước thuộc huyện Gia Lâm), dự kiến sẽ đặt Trạm tác nghiệp kỹ thuật Kim Sơn (Km278+800), giáp ranh Bắc Ninh, có vai trò quan trọng trong vận hành, điều tiết tàu, đồng thời là điểm kết nối với tuyến đường sắt vành đai phía Đông và tuyến khổ 1.000mm Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng (tuyến hiện hữu). Đây có thể được lựa chọn là vị trí khởi công dự án.

Ông Đỗ Việt Hải, Phó Giám đốc Sở Xây dựng Hà Nội cho biết, Hà Nội đề xuất chọn ga Yên Viên là vị trí khởi công bởi khu vực này có điều kiện mặt bằng thuận lợi. Đặc biệt, đoạn tuyến dài 9,5km từ ga Yên Thường đến ga Trung Mầu

đi song song tuyến đường bộ nối sân bay Gia Bình. TP Hà Nội đã có nghị quyết phê duyệt tổ chức GPMB trong phạm vi mặt cắt ngang 120m, trong đó 23ha thuộc tuyến chính đường sắt.

Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh phát biểu kết luận tại buổi làm việc tiến độ Dự án đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng tại tỉnh Phú Thọ - Ảnh: Tạ Hải

Sẵn sàng khởi công các khu tái định cư ngày 19/8

Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh đánh giá cao tinh thần chủ động của các địa phương và nhấn mạnh: Tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng là trục giao thông chiến lược, kết nối vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ với thị trường quốc tế. Đoạn tuyến qua Lào Cai là mắt xích đầu tiên, giữ vai trò kích hoạt toàn chuỗi logistics. Nếu mặt bằng chậm, toàn tuyến sẽ chậm theo. Do đó, địa phương cần tiếp tục tháo gỡ vướng mắc liên quan đất đai, thủ tục chuyển đổi mục đích sử dụng đất; đồng thời phối hợp chặt chẽ với Ban Quản lý dự án để bảo đảm tiến độ.

Đồng thời, Bộ trưởng đề nghị địa phương tính toán kỹ nhu cầu giao thông, bố trí tuyến đường đạt chuẩn, có vỉa hè; sớm thống nhất hướng tuyến kết nối với Trung Quốc, đồng thời hoàn thiện quy hoạch phân khu để thu hút đầu tư.

Riêng đối với đoạn tuyến qua Hà Nội và Bắc Ninh, Bộ trưởng nhìn nhận, đoạn này chỉ dài hơn 40km nhưng đi qua khu vực nội đô, đông dân cư, rất phức tạp giải phóng mặt bằng và triển khai sau này. Vì vậy, các địa phương tập trung hoàn thành GPMB, khởi công các khu tái định cư vào ngày 19/8 tiến tới khởi công toàn bộ các ga, đường kết nối vào 19/12.

Ban Quản lý dự án đường sắt và đơn vị tư vấn hoàn tất toàn bộ hồ sơ các vị trí ga, tuyến kết nối, phương án di dời công trình điện trong tháng 8 để phục vụ khởi công. Đồng thời nghiên cứu phương án cầu cạn cho đoạn qua Hà Nội - Bắc Ninh nhằm tránh giao cắt với đường bộ và giảm tác động tới khu dân cư.

"Công tác GPMB, bồi thường và tái định cư, Bộ Xây dựng sẽ phối hợp chặt chẽ với các địa phương để xây dựng chính sách phù hợp từng đối tượng bị ảnh hưởng. Có thể hỗ trợ tiền mặt, mua nhà ở xã hội hoặc tái định cư tại chỗ. Chính sách cần đa dạng, minh bạch và hiệu quả, để người dân có thể chủ động lựa chọn và yên tâm ổn định cuộc sống", Bộ trưởng nói.

Bản đồ tổng hướng tuyến tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng

Đảm bảo mục tiêu hoàn thành dự án trong năm 2026

Dự án đầu tư xây dựng tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng (Dự án) được Quốc hội thông qua chủ trương đầu tư tại Nghị quyết số 187/2025. Theo đó, phạm vi dự án có điểm đầu tại vị trí nối ray qua biên giới (tỉnh Lào Cai), điểm cuối tại ga Lạch Huyện (thành phố Hải Phòng); chiều dài tuyến chính khoảng 391km; chiều dài các tuyến nhánh khoảng 28km; đi qua địa phận 6 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương gồm: Lào Cai, Phú Thọ, Hà Nội, Bắc Ninh, Hưng Yên và Hải Phòng.

Về quy mô, Dự án đầu tư xây dựng mới tuyến đường sắt điện khí hóa, đường đơn, khổ 1.435mm; vận chuyển chung hành khách, hàng hóa. Tốc độ thiết kế 160km/h đối với tuyến chính đoạn từ ga Lào Cai mới đến ga Nam Hải Phòng, tốc độ thiết kế 120km/h đối với đoạn qua khu vực đầu mới thành phố Hà Nội, tốc độ thiết kế 80km/h đối với các đoạn tuyến còn lại.

Sơ bộ tổng mức đầu tư dự án là 203.231 tỷ đồng (tương đương 8,369 tỷ USD), hình thức đầu tư công. Giai đoạn 1 đầu tư đường đơn, thực hiện giải phóng mặt bằng theo quy mô đường đôi; giai đoạn 2 đầu tư đường đôi theo quy hoạch (dự kiến đầu tư sau năm 2050). Lập báo cáo nghiên cứu khả thi từ năm 2025, phần đấu hoàn thành dự án chậm nhất vào năm 2030.

Dự án dự kiến có 9 dự án thành phần. Trong đó, dự án thành phần 1 có quy mô đầu tư hạ tầng kết nối các ga trên tuyến và quảng trường ga. Tiến độ dự kiến: Tháng 9/2025 phê duyệt báo cáo nghiên cứu khả thi; tháng 10/2025, phê duyệt thiết kế kỹ thuật; tháng 11/2025 hoàn thành lựa chọn nhà thầu thi công và ngày 19/12/2025 khởi công dự án.

Dự kiến sẽ có 5 địa điểm khởi công và đều thuộc dự án thành phần 1, gồm: ga Lào Cai mới tại phường Lào Cai; ga Phú Thọ mới tại phường Phong Châu tỉnh Phú Thọ; Trạm tác nghiệp kỹ thuật Kim Sơn tại xã Thuận An - Hà Nội; ga Lương Tài tại Đại Đồng tỉnh Hưng Yên; ga Nam Hải Phòng tại xã Kiến Minh, Hải Phòng.

Cùng đó, để đảm bảo mặt bằng cho khởi công dự án cũng như thi công tuyến, có 6 dự án thành phần bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tại 6 tỉnh tuyến đi qua và dự án thành phần Di dời công trình điện có điện áp từ 110kV trở lên.

Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo đẩy nhanh công tác giải phóng mặt bằng, trong đó khởi công các dự án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư vào 19/8 và hoàn thành trong năm 2026.

Theo chinhphu.vn